

1889-03-28

SENDER

Johan Rohde

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:  
Letter

Language:  
Dansk

Sender's location:  
København

Mentioned people:  
Gerhard Heilmann  
Carl Holsøe  
Viggo Johansen  
Julius Paulsen  
Georg Seligmann  
Niels Skovgaard  
Harald Slott-Møller  
Fritz Syberg  
Frederik Vermehren  
Gustav Vermehren  
Niels Vinding Dorph  
Johan Peter Wildenrath  
Marie Antonie Elisabeth Wildenrath  
Jens Ferdinand Willumsen  
Viggo Winkel

Archive:  
Den Hirschsprungske Samling

TRANSCRIPTION

Kjøbenhavn. Nyhavn 22. 1 K d. 28 Marts 89.

Kjære Ven! For et par Dage siden har jeg modtaget et Brev og et Par Kasser med Malerier fra vor Ven Wildenradt. Brevet viser, at han boer i den lille By Marignane (Bouches du Rhône), at han har faaet en Livsarving (af hvad Kjøen siges ikke), at han sælger sine bedste Billeder i Marseille, at han stadig trænger til Penge, at han længes efter at ombytte Provence med Paris eller Kjøbenhavn, men at han dog mærkværdig nok ikke tænker paa at bryde op foreløbig — først i 1890 taler han om at ville tænke paa Hjemrejsen. —Kasserne viser at han maler en Mængde Billeder baade med Lethed og Rutine, men at han desværre er i en temmelig rask fremskridende Dekadence. Mellem os sagt — men ogsaa kun[understreget dobbelt] imellem os — er det noget temmeligt tarveligt Stads alt sammen\*, og enkelte Ting staar saa lavt at det er rent ud ufatteligt, at Wildenradt har malet dem. Et Par af de 19 Studier kan maaske nok komme til at se ret præsentable ud, naar de kommer i Ramme; jeg mener de er vist ret sælgelige; men alt det som gjorde og gjør Wildenradts danske Billeder til det, de er, er borte kun Rutinen, Drevenheden er bleven tilbage. Jeg vilde ikke udtale mig skarpt om disse Ting, hvis ikke jeg hørte til en af den gamle Wildenradts ivrigste Beundrere og var sikker paa ikke at kunne blive mistænkt for at se med mangel paa Sympathi paa hans Produktion — Dem af vores fælles Bekjendte, som har set Studierne have udtalt sig i lignende Retning. Jeg maa dog strax tilføje at Wildenradt selv beklager, at de hjemsendte Ting ikke er bedre; de bedste ere solgt i Marseille, siger han, og det er kun "Vraggodset" (hans eget Udtryk), som han sender hjem; og han ender med Ønsket om at kunne sende de gode Ting hjem.

—

\* jeg vil hellere sige det meste.

[2]

d. 29/3. Jeg blev afbrudt igaar i Brevskrivningen, og i Dag har jeg for et Øjeblik siden modtaget Brevkortet fra Deres Kone. Det forbauser mig meget at se, at

Forbindelsen imellem Wildenradt og Dem er saa fuldstændigt afbrudt. Hensigten med dette Brev var ikke saa meget at fortælle Dem omstaaende, som jeg tænkte mig De vidste det meste af[,] som at udbede mig supplerende Oplysninger. W. berør nævner Deres Navn én Gang i et Brev i Anledning af et Forslag, han nok havde gjort Winkel om at lade en Del Billeder sælge ved Auktion. Han siger, at De har meddelt ham at Auktionen ikke blev afholdt. Men ellers fortæller Brevet ikke noget om hans Forhold til Dem — Kunde det ikke ganske simpelt tænkes, at Grunden til, at De intet har hørt fra W. er en vis Ladhed, Uoplagthed, som er en Følge af hans miserable Situation. I hvert Fald fremtræder Brevet til mig som et Svar paa et Brev, jeg sendte ham for ét Aar siden; og jeg har paa Fornemmelsen, at Svaret var trukket endnu længere ud, havde det ikke været ligefrem nødvendigt at afsende det — Jeg har nu skrevet til W. og rettet forskellige Spørgsmaal til ham og først og fremmest bedt ham svare strax; faar jeg noget yderlige at vide, skal jeg nok underrette Dem derom. —

Jeg vilde ellers have spurgt Dem om, hvad vi skulde gjøre med W's Penge (som blive forøgede med c. 100 Kroner fra en Mægler Degn, der nok staar i et eller andet Forhold til W). Jeg er i det kjedelige Tilfælde, at jeg rimeligvis vil blive fri-stet til at røre dem. Sagen er den, at en Del af de hjemsendte Billeder skal i Ramme og om muligt sælges (Nogle af dem vil jeg ikke bringe frem, da W. ikke vil være tjent dermed.) Nu Jeg henvendte mig til Kleis (Ram-mefabrikanten);<sup>1</sup> han var imidlertid lidt gnaven paa W;

[3]

han havde ikke hørt fra W. i Aar og Dag skjønt han havde solgt flere Biller for ham og sendt ham Pengene, tiltrods for at W. skylder ham 900 Kroner. Det er jo derfor muligt, at der vil blive forlangt Kontanter for Rammerne. Jeg har naturligvis foreslaaet ham at tage Billeder i Stedet, men det er ikke sagt, at det gaar i Orden. W. skriver at Billederne skal sælges saa hurtigt som muligt. Men paa den anden Side vil jeg grumme nødtigt lægge Haand paa den lille Kapital i Sparekassen, da den jo er bestemt til Hjemrejsen. Var man sikker paa at Billederne kunde sælges

var det jo en anden Sag, men det er jo saa langt fra Tilfældet, og paa de sidste Auktioner er det næppe nok, at Rammerne ere blevne dækkede. —

Af W' Brev fremgaar det, at han korresponderer med sin Moder, det skulde vel ikke være hende, som kunde have foranlediget en forandret Optræden af W. ligeoverfor Dem. —

—

Her er ellers intet nyt; paa Søndag aabner jo Udstillingen. Den skal, efter hvad Viggo Johansen sagde forleden Aften, være ualmindelig sløj; det bedste, sagde han, var Slott Møllers Billede (Toiletbilledet) forresten ligger Valpladsen tæt bedækket med faldne — Deres Ven er imellem dem. Naa, jeg skal foreløbig ikke beklage mig, de to Billeder, som jeg sendte ind og som jeg fik tilbage som tarvelige, og jeg vilde vist kun have ærgret mig, havde jeg faaet dem ind. Derimod kan jeg ikke nægte, at jeg er ikke saa lidt vred, naar jeg tænker paa, hvad man har kasseret af gode Venners Ting. Willumsens store underlige, men talentfulde Billede har man saaledes refuseret, Seligmann, Heilmann, Holsøe, Syberg o.s.v. have faa[et] Billeder hjem, ja om det saa er Niels Skovgaard. Jul Paulsen skulde have haft 2 refuserede, men da V. Johansen mærkede, hvorledes Vinden blæste, tog han dem tilbage inden Afstemningen, da P.

[4]

ved at faa et Billede kasseret nok vilde miste sin Stemmeret [eller] Censurfrihed i en kommende Tid eller saadant noget, jeg ved ikke hvad.

N. V. Dorph som havde indsendt et Portræt af Skuespiller Mantzius og som nok var meget ulykkelig over at faa det tilbage — Politiken havde gjort ham den Tjeneste at omtale det — nedlod sig til at gaa op til Vermehren, som jo nu er i Udstillingskomiteen. (at han gider ! ) Professoren gav ham følgende kærlige Svar: Selv min Søn har faaet et Billede kasseret — ganske vist har han faaet 3 antaget —

—

Ja, som sagt hører jeg noget af Interesse W. vedrørende skal jeg underrette Dem derom. Har De Tid skulde det glæde mig meget at høre fra Dem. Hvorledes har De det selv? Hvad arbejder De paa? Ser De noget af den mest moderne Kunst, hvordan er den. Skriv

lidt om den\* Lad os faa lidt at vide om de Retninger,  
der er endnu nyere end Impressionisterne. Forklar os  
hvad "Intentionisterne" er; er det ikke saaledes de kalder  
sig. —

En venlig Hilsen til Dem og Hustru  
Deres  
Johan Rohde

---

<sup>1</sup> Er pt. uidentificeret.

Kjöbenhavn. Nyhavn 22., K. d. 28 Marts 87.

Vijen Ven! For et Par Dage siden har jeg modtaget et Brev  
og et Par Kasser med Malerier fra vor Ven Wildenrad.  
Brevet viser, at han bor i den lille By Marignane (Bouches  
du Rhône), at han har faaet en Livsarving (og hvad  
Kvin siges ikke), at han selger sine bedste Billeder i Marseilles,  
at han stadig trænger til Penge, at han længes efter at  
ontyge Provence med Paris eller Kjöbenhavn, men at han  
dog mæktelig nok ikke tænker paa at byde op foreløbig  
— først i 1890 taler han om at ville tænke paa Egen siges.  
— Kasserne viser at han males en Mængde Billeder  
baad med Lethed og Rutine, men at han desværre er i en  
hemmeligt nok fremmedbunds Dehabence. Mellem  
os sagt — men ogsaa hjem imellem os — er der meget hemmeligt  
handelt Stads allsammen, og enkelte Ting staar saa klart at  
der er nok ind iagttagelig, at Wildenrad har maalt dem. Et  
Par af de 19 Studier han maaske nok kommer til at se  
som presentable ud, naar de kommer i Ramme; jeg mener  
de er vist nok selvske; men alle de som gjæder sig paa  
Wildenrads danske Billeder til os, der de, er borte hem  
Rutinen, Dremseden er bleven tillægs.  
Jeg ved ikke i Dato mig saa skapt om disse Ting, hvis  
jeg ikke hørte til en af <sup>den gamle</sup> Wildenrads iirrigte ~~Bevægelse~~  
og var sikker paa ikke at kunne bliu min tænkt for at  
se mere Mangel paa Sympathie paa hans Produktion.  
Dem af vor fælle Dødsjæde, som har set Studierne have  
indtaget sig i lignende Retning.  
Jeg maa dog strax tilføje at Wildenrad selv beklager, at  
de hængende Ting ikke er bedre; de bedste er solgt i  
Marseilles, siger han, og der er hem "Chaggsort" (hans  
egne Udsigt, som han sender hjem; og han ender med  
Forsikring om at kunne sende de gode Ting hjem.

+ jeg vil hellere vide det meste.

D. 29/3. Jeg ble aftenen igennem i Drevskrivningen, og  
i Dag har jeg for et Øjeblik siden modtaget Breve  
fra Dem. Dem fortæller mig meget at se, at  
Forholdene imellem W. Edmund og Dem er som fuldstændigt  
afbrudt. Hensigten med dette Brev var ikke saa meget at  
fortælle Dem omstændigheder, som jeg tænkte mig de nok  
der mest af som at indbilde mig supplerende Oplysninger.

Vi har nærmere Dem navn en Gang i sit Brev i Antet.  
ning af et Forslag, han nok havde gjort Winkler om at træde  
ind i Det Rikets Røkke, end Oekonomie. Han siger, at De  
har meddelet ham at Antet ikke blev afholdt. Men  
eller fortæller Dem ikke noget om hans Forhold til Dem  
— Kunde det ikke ganske simpelt tænkes, at Gjennem det,  
at De intet har hørt fra W. og en vis Læstet, Uoplygt  
det, som er en Folge af hans miserable Situation.  
I det Fald frembræder Dem til mig som et Brev fra  
et Brev, jeg sendte ham for is Aars siden; og jeg har paa  
Fornemmelser, at Brevet var trængt ind i Hænderne ind,  
hvor det ikke varst ligesom uirksomt at afende det.  
— Jeg har nu skrevet til W. og rettet forskellige Øjensmaal  
til ham og først og fremmest bedt ham om at strax; for  
jeg vil gerne vide om det, skal jeg nok underrette Dem  
derom. —

Jeg vilde ogsaa have ønsket Dem om, hvad vi stulde gøre  
med W's Penges (som blev forbragt med c. 100 Krone fra  
en meget Degen, der var staaet; og alle andre Forhold til W.).  
Jeg er i det ligesidige Tilfælde, at jeg rimeligvis vil blive fri-  
stet til at røre Dem. Sagen er den, at en Del af de  
hjemmesatte Penge skal i Række og om venter selvs  
[nogle af dem vil jeg ikke bringe frem, da W. ikke vil være  
fjendt derved.] — Jeg henviser mig nu til Kæder (Ran-  
nefabrikanten); han er imidlertid lidt gnaven paa W.,

han havde ikke hørt fra W. i Aar og Dag stegint han havde  
solgt flere Dillede for ham og sendt ham Pengene, tilhørt  
for at W. skyldte ham 900 Krone. Det er jo Sagen mægt,  
at de vil blive forløst Kærlighed for Rammene. Jeg har  
naturligvis foreslået ham at tage Dillede; Sted, men  
der er ikke sagt, at de gaa; Ordene. W. skriver at Dille-  
leden skal selges som Tæppe som mægt. Men for den  
anden Side vil jeg grunde mægtigt lægge Kærlighed for den  
lille Kapital i Sparkestuen, da den jo er bestemt til  
Ligensregeren. Var man sikker på at Dillede kunne selges  
nu da jo en anden Dag, men det er jo saa langt fra Tilfældet,  
og på den sidste Auktions er det næppe nok, at Rammene er  
blevet dækket. —

Om W. Der fremgår det, at han kommer med sin Moder,  
der skulde vel ikke være hendes, som hendes han foranledigt en  
forandret Opfattelse af W. herved for Dem. —

Der er ellers intet nyt; på den anden Side er der Udsigt.  
Den skal, efter hvad V. Johansen siger forleden Aften, være  
mægtigt støj; der havde, siger han, var selv Møtheds  
Dillede (Tordensildet) forresten ligge Valpladsen for den  
dette med Jaktene — Den Ven er imellem Dem. Nu,  
jag skal forløst ikke bekke mig, da de Dillede, som stænd  
ind og som jeg vil tilbage var hændt, og jeg vil vist  
hjem har angit mig, havde jeg faaet dem ind. Dermed  
kan jeg ikke mægt, at jeg er ikke saa lidt vist, men jeg  
mener på, hvad man har hørt af god Venner til  
Williamson store, imidlertid men meget talentfulde Dillede  
har man endelig repræsenteret; Seligmann, Hertmann, Holst  
Pyberg o. s. v. har for Dillede tynt, jo en del som  
er Nils Bergsø. Jule Tæppe skulde han have  
2 repræsenteret, men da V. Johansen mægt, havde den Ven den  
bedste, og han den tilbage i den Aften mig, da P.

at at jeg er Nødt hændt nok ild med sin Stemme  
Censurpædet i en kommand Tid eller sandt nok, og  
et ikke brat.

N. V. Daga som har indvundet et Pris af Sælskabet Manquin  
og som nu er meget uheldig og er for den vilde - Toti-  
kum har de gjort ham den Tjeneste at omlede det - nedtøt  
og et god godt Værk, som jeg nu er i Udskillingen kom til.  
(at han gider!) Professorer gav ham følgende korthed  
Tus: Se min Pin har jeg et Billede hændt —  
ganske med har han gaaet 3 anlagte —

Jeg, som sagt har jeg noget af Indersø W. indvundet  
skal jeg indvundet Dem som. Har De Tid skal de  
de glæde mig meget og har jeg Dem - Hørte  
har De de selv? Har arbejdet De for? Se de  
noget af den mest moderne Kunst, hvordan er den. Den  
hvil om den. Lad os for lidt at vide om de Retninger,  
der er indvundet meget ind Impressionismen. Forklar os  
hvil "Talentismen" er; er den ikke snævert de kender  
og. —

En rigtig Hilsen til Dem og Hustru  
Dens  
Vilhelm Rode

+ misforstaaet <sup>ikke</sup> den, der er ikke meningen, at I skal sende mig  
private Afhandlinger; og mere, skide offentlig om disse ting.